

Waterschap
Rivierenland

sterke dijken
schoon water

Nieuwsbrief *verkenning* Watersysteemmaatregelen Alblasserwaard - Project A5H

1 • januari 2019

Beste lezer,

Voor u ligt de eerste nieuwsbrief over onze plannen voor het watersysteem in de Alblasserwaard. U ontvangt deze omdat u woont of werkt in een gebied waar het waterschap de komende jaren aan de slag gaat met het robuust en toekomstbestendig maken van het watersysteem en het versterken van kades. Dit doen we door meerdere afwateringsrichtingen te maken, net zoals het eeuwen geleden ook was.

Wij informeren u graag over wat dit betekent voor het huidige en toekomstige watersysteem en hoe u met ons mee kunt denken.

Ik wens u veel leesplezier.

Hartelijke groet,

Arie Bassa
Heemraad

Visie voor 2050 op het watersysteem in de Alblasserwaard

Door piekbuien, een toename van de jaarlijkse neerslag en hogere waterstanden in de rivieren krijgen we meer water te verwerken. Bij hevige regenval moeten extra noodgemalen bijgeplaatst worden om wateroverlast te voorkomen. Daarnaast is in de Alblasserwaard sprake van bodemdaling en zijn veel boezemkades niet hoog en stevig genoeg. Structurele oplossingen hiervoor zijn vastgesteld in een visie voor 2050 op het watersysteem in de Alblasserwaard. Deze visie betekent een historische wijziging in het huidige watersysteem van de Overwaard en de Nederwaard. Na zes eeuwen zal het

water niet alleen via Kinderdijk worden afgevoerd, maar ook via 1 of 2 nieuw te bouwen boezemgemalen halverwege de Alblasserwaard. Net als in de situatie vóór 1400 ontstaan zo weer meerdere afwateringspunten. Hiermee kunnen we het waterpeil op de boezems beter beheersen en kunnen we de grote opgaven voor kadeversterkingen aanzienlijk verkleinen. De maatregelen hebben overigens geen effect op de polderpeilen. De toekomstige indeling in het watersysteem van de Overwaard en Nederwaard ziet u in onderstaand figuur.

Verkenningfase watersysteemmaatregelen

Om een robuust en klimaatbestendig watersysteem te kunnen realiseren, zijn we in oktober 2018 gestart met de verkenning van diverse watersysteemmaatregelen:

- een nieuw boezemgemaal nabij Groot-Ammers en tevens inlaat
- een eventueel nieuw boezem gemaal nabij Hardinxveld en tevens inlaat
- een afsluitmiddel in het Achterwaterschap nabij de Ammersche boezem
- een opening in de Middelkade in Kinderdijk nabij de huidige sluis
- een verlaging van het boezempeil van het Achterwaterschap met 15 cm

- een afsluitmiddel in de Graafstroom
- een verplaatsing van het poldergemaal laag Blokland (van de Graafstroom naar de Ottolandse Vliet).

Op onze website vindt u een beschrijving van deze maatregelen. In deze fase onderzoeken we van elke maatregel het effect op de omgeving, de kosten, draagvlak en of er ontwikkelingen in de omgeving zijn die meegenomen kunnen worden. Als alles in kaart is gebracht kiest het bestuur van het waterschap per watersysteemmaatregel de variant die het meest kansrijk is. De verkenningfase duurt tot begin 2020.

MEEDENKTAFEL 19 NOVEMBER Gemaal Groot-Ammers

Met de circa 40 aanwezigen werden de specifieke opgaven en varianten voor een gemaal in Groot-Ammers en een flexibel afsluitmiddel in het Achterwaterschap toegelicht en besproken. Deelnemers waren bewoners, ondernemers, agrariërs, gemeente, watersportverenigingen en de ijsclub.

Gemaal Groot-Ammers – variant Ammersche Boezem

De deelnemers vinden de keuze voor een gemaal bij Groot-Ammers aan het einde van de Ammersche Boezem een logische plek gezien het verleden en de boezem nabij de Lek. Ze denken constructief mee en brengen verschillende ideeën in. Het waterschap heeft reeds anticiperende aankopen gedaan van twee woningen op de kop van de Ammersche Boezem (Sluis 49 en 51). Afhankelijk van de benodigde capaciteit van het gemaal, zijn aanpassingen nodig zoals het verbreden en/of verdiepen van de Ammersche boezem. Belangrijke opgaven bij deze variant zijn de inpassing van de jachthaven, het IJclubgebouw, de tuinen in de boezemlanden en Vishandel van Wijk. Aandachtspunten zijn: een stempelpost Molenschaatstocht, een vispassage, effecten van stroming, effecten van peilfluctuatie, het voorkomen van geluidshinder en de doorstroming van verkeer. Maar ook een benodigde verbetering van de Ammersche kade. Een verbreding van de boezem in de richting van de lintbebouwing langs de Ammersche kade wordt niet als kansrijk gezien. Daarnaast zijn er zorgen over schade aan

Informatiebijeenkomst op 30 oktober 2018

In verband met de start van de verkenningfase is een informatiebijeenkomst georganiseerd om bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden te informeren en te betrekken bij de plannen. In Giessenburg mochten wij zo'n 100 belangstellenden ontvangen; bewoners, ondernemers, agrariërs, overheden en allerlei verenigingen zoals o.a. de watersport-, sportvisserij- en schaatsverenigingen. Na het welkomwoord van heemraad Arie Bassa gaf projectmanager Arjen de Gelder een presentatie over de visie voor 2050 op het watersysteem van de Alblasserwaard en de daarbij behorende maatregelen. Belangstellenden konden vragen stellen en aandachtspunten meegeven bij de verschillende watersysteemmaatregelen. Ook kon men zich aanmelden voor de verschillende meedenktafels die in

november zijn georganiseerd. Tijdens de meedenktafels werd dieper ingegaan op de specifieke maatregelen en de effecten op de omgeving.

U vindt hier een *beknopte* weergave van de bijeenkomsten. Ook laten we weten wat de vervolgstappen zijn. De presentaties van alle bijeenkomsten zijn te vinden op onze website evenals een veelgestelde vragenlijst.

MEEDENKTAFEL 12 NOVEMBER 2018 Opening Middelkade en peilverlaging Achterwaterschap

De circa 30 deelnemers waaronder bewoners, molenaars, gemeente, belangenverenigingen en SWEK werden door Allard Koopal geïnformeerd over de plannen voor een opening in de Middelkade en een peilverlaging van het Achterwaterschap. Aan diverse tafels werden de aandachtspunten besproken.

Peilverlaging Achterwaterschap: men vindt het belangrijk om te onderzoeken welke effecten dit heeft op de werking van de molens in verband met de zorg of deze dan nog goed kunnen malen. Ook het effect op de grondwaterstanden voor de fundering van de molens en de aanliggende Natura 2000-gebieden zijn zorgpunten. Allard licht toe dat het peil van de boezem van de Nederwaard en de waterpeilen in de polders langs het Achterwaterschap niet worden gewijzigd.

Opening Middelkade: het zoveel mogelijk behouden van de kade door een opening met duikers worden vanuit cultuurhistorie en werelderfgoed als wenselijk gezien. Een opening uitgevoerd met brug(gen) kon ook op positieve reacties rekenen. In de huidige situatie is een brug aanwezig over de huidige sluis. Het zoveel mogelijk aansluiten bij het huidige landschap wordt als belangrijk vertrekpunt gezien. Een nieuwe bredere doorgang voor de recreatievaart kent zowel positieve als negatieve reacties. Positief zijn de mogelijkheden voor de recreatievaart en de verspreiding van toeristen in het gebied. Negatief zijn de toename van toeristen in Kinderdijk, evenals een negatief effect op de ecologische hoofdstructuur. Ook leven er zorgen over de effecten op de jachthaven en of vaker gebaggerd moet worden met mogelijke gevolgen voor de befaamde molenschaatstochten.

MBER 2018 en flexibel afsluitmiddel Achterwaterschap

de bebouwing direct naast de beoogde locatie van het gemaal en verlies aan oppervlak van tuinen in de boezemlanden.

Gemaal Groot-Ammers – variant west

De variant voor een gemaal ten westen van Groot-Ammers stuit op grote weerstand bij de bewoners. Dit vanwege een benodigd nieuw te graven boezem met aan weerszijden kades die diverse percelen, agrarische bedrijven en gebouwen zouden doorsnijden. Ook worden de slappe bodem, de kruising met de Middenpolderweg en de inrichting van het polder watersysteem benoemd als aandachtspunten. De conclusie is dat de westelijke variant zeer grote effecten kent op het gebruik in dit gebied. De meest logische locatie voor een boezemgemaal lijkt de variant aan het einde van de Ammersche Boezem te zijn. Ook deze variant heeft, afhankelijk van de grootte van het gemaal, grote effecten

op de omgeving. Om een juiste keuze te maken onderzoekt het waterschap beide varianten.

Flexibel afsluitmiddel Achterwaterschap

Het afsluitmiddel is nodig om een peilverlaging van 15 cm in het Achterwaterschap mogelijk te maken naar het aanwezige boezempeil van de Nederwaard. De belangrijkste aandachtspunten zijn het huidige recreatiegebruik en het behoud van natuurwaarden van het Achterwaterschap. Dit zou betekenen dat er een sluis voor de recreatievaart moet zijn met afmetingen die tenminste even groot zijn als de Damsluis in Hardinxveld. Het zelf bedienen van de sluis wordt tevens als wens benoemd. Daarnaast dient het afsluitmiddel passeerbaar te zijn voor schaatsters en kanoërs en moeten vissen van A naar B kunnen zwemmen.

MEEDENKTAFEL OP 22 NOVEMBER 2018

Afsluitmiddel Graafstroom en poldergemaal Laag Blokland

Onder de circa 20 deelnemers waren bewoners, agrariërs, de gemalenstichting en de gemeente Giessenlanden. De specifieke opgaven voor de Graafstroom en het poldergemaal Laag Blokland werden toegelicht door Allard Koopal. In kleinere groepen werd verder ingegaan op de verschillende varianten voor deze maatregelen. De grootste zorg voor beide maatregelen is de verslechtering van de waterkwaliteit. Zowel voor de Graafstroom als ook het water rondom het voormalig poldergemaal Blokland. De

scheefliggende duiker in de Vuilendam wordt ook als knelpunt gezien.

Poldergemaal Laag Blokland: voor de mogelijke nieuwe locatie van het poldergemaal Laag Blokland wordt het belang voor de wateringen ingebracht zoals de afkalving van de oevers, versmallingen in het watersysteem, 'dode' stukken, geluid, stand en de bereikbaarheid van de locaties.

Afsluitmiddel Graafstroom: het belang van een zorgvuldige en subtiele inpassing in de karakteristieke lintbebouwing

komt naar voren. Een locatie die zoveel mogelijk de kadeopgave reduceert wordt als logisch bevonden. In alle gevallen zal het afsluitmiddel in het zicht van woningen vallen. Echter, de verwachting is dat het afsluitmiddel vanaf de straat/woningen het merendeel van het jaar niet goed zichtbaar zal zijn door rietgroei. Een oplossing met een hefdeur wordt niet passend bevonden. Wat betreft de opening voor recreatie (-vaart, kanoërs, schaatser) wordt een maat van 5 m breed genoemd.

Vervolgstappen

In de uitwerkingen van de watersysteemmaatregelen worden alle aandachtspunten en aanvullende varianten door het waterschap onderzocht. In februari/april 2019 worden wederom meedenktafels voor de verschillende maatregelen georganiseerd. Dan zal de keuze voor 1 of 2 gemalen en de locatie centraal staan. Ook de opening Middelhade, afsluitmiddel Achterwaterschap, afsluitmiddel Graafstroom en verplaatsing

poldergemaal Laag Blokland zullen dan worden besproken. Aspecten zoals kosten, omgevingseffecten en draagvlak komen daarbij aan bod. Ook informeren we dan de deelnemers wat er met hun inbreng van de eerste ronde meedenktafels is gedaan.

Boezemgemaal Hardinxveld

Momenteel onderzoeken we de keuze voor 1 of 2 gemalen voor de 'nieuwe' Overwaard. Naast een gemaal bij Groot-

Ammers komt mogelijk ook een gemaal bij Hardinxveld. Hiervoor zijn nog veel varianten in beeld. Het waterschap heeft daarom in eerste instantie alleen met betrokken overheden (vier gemeenten en Rijkswaterstaat) de aandachtspunten voor de varianten besproken. In februari 2019 wordt een eerste meedenktafel voor gemaal Hardinxveld georganiseerd. Zodra de exacte data bekend zijn, ontvangt u hiervoor een uitnodiging.

Planning meedenktafels	
Peilverlaging Achterwaterschap: bespreken effecten	febr. 2019
Boezemgemaal Groot-Ammers: bespreken overweging 1 of 2 gemalen en effecten alternatieven	febr. 2019
Boezemgemaal Hardinxveld: bespreken overweging 1 of 2 gemalen en effecten alternatieven	febr. 2019
Afsluitmiddel Achterwaterschap en opening Middelhade: bespreken alternatieven en effecten	april 2019
Poldergemaal Laag Blokland en afsluitmiddel Graafstroom: bespreken alternatieven en effecten	april 2019
Planning besluitvorming	
Besluit Algemeen Bestuur over keuze 1 of 2 gemalen	juni 2019
Besluit College van Dijkgraaf & Heemraden over de volgende voorkeursalternatieven: <ul style="list-style-type: none">• Opening Middelhade• Afsluitmiddel Graafstroom• Gemaal Laag Blokland en• Flexibel afsluitmiddel Achterwaterschap	sept. 2019
Besluit College van Dijkgraaf & Heemraden over de partiële herziening Alblasserwaard voor verlaging boezempeil Achterwaterschap	sept. 2019
Besluit College van Dijkgraaf & Heemraden over het voorkeursalternatief (type) boezemgemaal bij Groot-Ammers en eventueel bij Hardinxveld	jan. 2020
Planning tot uitvoering	
Verkenning	2018-2019
Planuitwerking	2020-2021
Zienswijzen en bezwaar	2022
Vorbereiding uitvoering	2023
Uitvoering	2024-2025

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Waterschap Rivierenland, Postbus 599, 4000 AN Tiel, (0344) 64 90 90

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de omgevingsmanager Allard Koopal, telefoonnummer 06-27061821, e-mail: a.koopal@wsrl.nl. Ook kunt u terecht op onze website. Dit project is te vinden op waterschaprivierenland.nl > werk in uitvoering > project A5H.

Voor vragen of opmerkingen kunt u een e-mail sturen naar A5H@wsrl.nl.